

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 30 вересня 2026 р. № 1217

ПОЛОЖЕННЯ
про систему професійного розвитку працівників
у сфері соціального захисту населення

1. Це Положення визначає основні засади професійного розвитку працівників, які провадять професійну діяльність у сфері надання соціальних послуг та/або соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю та діяльність за професіями, включеними до Випуску 80 “Соціальні послуги” Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, затвердженого наказом Мінсоцполітики від 29 березня 2017 р. № 518 “Про затвердження Випуску 80 “Соціальні послуги” Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників”, професійні функції за якими безпосередньо пов'язані з наданням, організацією або методичним забезпеченням надання соціальних послуг чи виконанням соціальної роботи (далі — працівники).

2. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

1) базова (загальна професійна) навчальна програма неформального професійного навчання — навчальна програма, метою якої є підвищення рівня професійної компетентності працівників, сформована відповідно до основних напрямів державної політики у сфері надання соціальних послуг. Базова (загальна професійна) програма охоплює, зокрема, законодавство, що регламентує соціальну сферу, етичні вимоги в соціальній сфері, інформаційно-комунікаційні технології, основи роботи в команді, соціальної взаємодії, психологічної підтримки, управління комунікацією тощо;

2) заходи професійного розвитку працівників у сфері соціального захисту населення — навчальні заходи, супервізія, стажування, метою яких є підвищення професійних компетентностей/кваліфікації працівників, необхідних для виконання ними професійних обов'язків (далі — заходи професійного розвитку);

3) навчальна програма для працівників у сфері соціального захисту населення — документ, що визначає мету, очікувані результати, зміст, обсяг, форми організації та моніторингу навчання працівників для підвищення їх професійних компетентностей/кваліфікації (далі — навчальна програма);

4) провайдер навчальних заходів професійного розвитку — фізична або юридична особа (заклад освіти, підприємство, установа, організація будь-якої форми власності), фізична особа — підприємець, громадські

об'єднання, міжнародні організації, благодійні, релігійні та неурядові організації, професійні спілки працівників соціальної сфери, установи, що мають досвід роботи з відповідними вразливими групами населення і організовують та/або проводять навчальні заходи професійного розвитку (далі — провайдер). Вимоги до провайдерів затверджуються Мінсоцполітики;

5) професійний розвиток працівників у сфері соціального захисту населення — постійний процес підвищення професійних компетентностей/кваліфікації працівників (далі — професійний розвиток);

6) тренер (викладач) — особа, яка має відповідну професійну підготовку та/або підтверджений досвід і володіє компетентностями для навчання працівників у сфері соціального захисту населення. Порядок та критерії відбору тренерів (викладачів) затверджуються Мінсоцполітики.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному у Кодексі законів про працю України, Законах України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, “Про професійну освіту”, “Про професійний розвиток працівників”, “Про соціальні послуги”, “Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю” та в інших нормативно-правових актах.

3. Суб'єктами системи професійного розвитку працівників у сфері соціального захисту населення є:

Мінсоцполітики;

Нацсоцслужба та її територіальні органи;

республіканський Автономної Республіки Крим, обласні, Київський та Севастопольський міські центри соціальних служб;

надавачі соціальних послуг, внесені до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг (далі — надавачі соціальних послуг);

провайдери.

4. Завданнями системи професійного розвитку працівників у сфері соціального захисту населення є:

підвищення ефективності організації, забезпечення надання та якості соціальних послуг, соціальної роботи;

удосконалення організаційно-управлінського механізму забезпечення професійного розвитку працівників;

забезпечення навчання працівників протягом їх професійної діяльності;

впровадження інноваційних та практико-орієнтованих форм і методів навчання;

створення умов для мотивації працівників до самоосвіти;

підвищення престижу професійної діяльності.

5. Початок професійної діяльності працівників супроводжується професійною підтримкою безпосередньо на робочому місці, що передбачає за рахунок власних коштів надавачів соціальних послуг або інших коштів, не заборонених законодавством, щотижневу супервізію протягом трьох місяців.

Супервізія організовується з урахуванням потреб працівників і здійснюється за принципами доступності, безперервності, конфіденційності, неупередженості та толерантності. У подальшому супервізія здійснюється з урахуванням Методичних рекомендацій щодо супервізії працівників, які надають соціальні послуги, затверджених Мінсоцполітики.

Після тримісячної підтримки безпосередньо на робочому місці шляхом щотижневої супервізії працівники проходять базову (загальну професійну) навчальну програму неформального професійного навчання, що затверджується Нацсоцслужбою.

6. Для набуття практичного досвіду організовується стажування працівників шляхом безпосереднього виконання завдань та обов'язків у межах професійної діяльності.

Методичні рекомендації щодо проходження стажування працівників затверджуються Мінсоцполітики.

7. Суб'єктами системи професійного розвитку відповідно до повноважень забезпечується створення для працівників необхідних організаційних та правових умов для їх професійного розвитку та підвищення професійних компетентностей/кваліфікації.

8. Працівники здійснюють свій професійний розвиток шляхом неформальної та інформальної освіти (самоосвіти). Професійний розвиток триває протягом усього періоду професійної діяльності працівника.

Працівники мають право на вибір провайдерів, що відповідають затвердженим Мінсоцполітики вимогам, та затверджених Нацсоцслужбою програм з урахуванням індивідуальних потреб професійного розвитку та вимог відповідних професійних стандартів.

9. Професійний розвиток працівників шляхом здобуття неформальної освіти здійснюється шляхом участі у навчальних заходах, зокрема тренінгах, семінарах, вебінарах тощо.

Заходи професійного розвитку здійснюються, зокрема, відповідно до навчальних програм (програм заходів), розроблених провайдерами.

Вимоги до змісту і структури навчальних програм затверджуються Мінсоцполітики.

10. Координація системи професійного розвитку працівників шляхом здобуття неформальної освіти, навчально-методичний та інформаційний

супровід провайдерів, моніторинг організації професійного розвитку здійснюються Нацсоцслужбою.

Для забезпечення координації професійного розвитку працівників Нацсоцслужба взаємодіє з центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та суб'єктами освітньої діяльності.

11. Нацсоцслужба щороку за результатами узагальнення потреб працівників щодо професійного розвитку, поданих до Нацсоцслужби її територіальними органами у порядку, визначеному Нацсоцслужбою, та з урахуванням змін до законодавства формує пропозиції до переліку пріоритетних напрямів (тем) навчальних заходів професійного розвитку працівників і подає його Мінсоцполітики. Перелік пріоритетних напрямів (тем) навчальних заходів професійного розвитку працівників затверджується Мінсоцполітики щороку до 1 грудня.

Відповідно до затвердженого переліку пріоритетних напрямів (тем) навчальних заходів професійного розвитку провайдери формують навчальні програми, що погоджуються утвореною Головою Нацсоцслужби Консультативно-методичною радою з питань професійного розвитку працівників у сфері соціального захисту населення (далі — Консультативно-методична рада) та затверджуються Нацсоцслужбою.

До складу Консультативно-методичної ради можуть включатися представники центральних, місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та їх всеукраїнських асоціацій, громадських об'єднань, профспілок та організацій роботодавців, фахівці, які мають досвід професійної діяльності та/або наукові здобутки у соціальній сфері, сфері публічного управління, освіти дорослих, психології, права або суміжних галузях.

Персональний склад Консультативно-методичної ради та положення про неї затверджуються Головою Нацсоцслужби.

Організаційне, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності Консультативно-методичної ради здійснює Нацсоцслужба в межах видатків, передбачених у державному бюджеті на утримання Нацсоцслужби.

12. Здійснення навчальних заходів професійного розвитку забезпечується республіканським Автономної Республіки Крим, обласними, Київським, Севастопольським міськими центрами соціальних служб, іншими провайдерами відповідно до затверджених Нацсоцслужбою навчальних програм.

13. Підтвердженням результатів професійного розвитку шляхом здобуття неформальної освіти є документ, виданий республіканським Автономної Республіки Крим, обласними, Київським та Севастопольським

міськими центрами соціальних служб, іншими провайдерами, в якому зазначається:

назва програми та заходу професійного розвитку;

повне найменування суб'єкта, що проводив захід професійного розвитку;

дата та номер акта, яким затверджено Нацсоцслужбою навчальну програму;

дата або період проведення заходу професійного розвитку;

обсяг навчального навантаження у годинах та/або кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі — ЄКТС);

перелік набутих працівником професійних компетентностей;

прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) працівника, який брав участь у заході професійного розвитку;

дата видачі та обліковий номер документа;

найменування посади (за наявності), власне ім'я, прізвище особи, яка підписала документ від імені провайдера, та її підпис.

14. Професійний розвиток працівників шляхом здобуття інформальної освіти (самоосвіти) передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською, волонтерською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям, участю у професійних зустрічах, семінарах, вебінарах, навчальних заходах, у тому числі проведених з використанням технологій дистанційного навчання, а також самостійне опрацювання професійної, наукової, навчально-методичної літератури, аналітичних матеріалів та освітніх ресурсів.

Результати інформальної освіти (самоосвіти) можуть підтверджуватися сертифікатами, програмами та матеріалами навчальних заходів, документами про проходження онлайн-курсів, публікаціями, документами щодо участі у професійних заходах або іншими документами про вдосконалення професійних компетентностей/кваліфікації працівника.

Визнання результатів інформальної освіти (самоосвіти) здійснюється роботодавцем на підставі поданих працівником підтвердних документів.

15. За результатами проходження навчальних заходів професійного розвитку працівникам нараховуються кредити ЄКТС, що підлягають обов'язковому обліку.

За результатами здобуття неформальної та інформальної освіти (самоосвіти) працівникам рекомендується набирати не менше 1 кредиту (30 годин) ЄКТС протягом календарного року, у тому числі не більш як 0,2 кредиту ЄКТС шляхом інформальної освіти (самоосвіти).

Облік нарахованих кредитів ЄКТС здійснює роботодавець на підставі наданих працівником документів. Порядок нарахування та обліку кредитів ЄКТС затверджується Мінсоцполітики.

16. Результати професійного розвитку враховуються під час атестації працівників.

17. Фінансування заходів професійного розвитку працівників щодо підвищення їх компетентностей/кваліфікації може здійснюватися за рахунок та в межах коштів, передбачених на цю мету у суб'єктів системи професійного розвитку працівників у сфері соціального захисту населення, крім суб'єктів, зазначених в абзацах другому і третьому пункту 3 цього Положення, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

18. Інформація про заходи професійного розвитку, провайдерів, перелік затверджених Мінсоцполітики пріоритетних напрямів (тем) навчальних заходів професійного розвитку працівників та навчальні програми розміщуються на офіційному веб-сайті Нацсоцслужби, інших інформаційних ресурсах.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 30 вересня 2026 р. № 1217

ЗМІНИ,
що вносяться до Положення про
Національну соціальну сервісну службу України

1. Пункт 3 доповнити підпунктом 4¹ такого змісту:

“4¹) організація системи професійного розвитку працівників у сфері соціального захисту населення;”.

2. У пункті 4:

1) в абзаці другому підпункту 4 слово “компетентності” замінити словами “компетентності/кваліфікації”;

2) доповнити пункт підпунктом 4¹ такого змісту:

“4¹) з питань організації системи професійного розвитку працівників у сфері соціального захисту населення:

координує, здійснює навчально-методичний та інформаційний супровід провайдерів, моніторинг організації системи професійного розвитку працівників у сфері соціального захисту населення;

формує пропозиції до переліку пріоритетних напрямів (тем) навчальних заходів професійного розвитку працівників у сфері соціального захисту населення за результатами узагальнення їх потреб щодо професійного розвитку;

затверджує навчальні програми професійного розвитку працівників у сфері соціального захисту населення;”.
